

CATALUNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

APARTAT 273

Ad petendam pluviam

Quatre dies després de l'interviu famosa del senyor Puig i Alfonso, on anuncià aquest senyor a quatre vents que eren acabats per a fins benèfics els diners del joc, el governador civil reunia novament, el dia 7, el Comitè tristament cèlebre, i procedia aquest, segons el senyor Raventós mateix va dir als periodistes, "a la distribució dels cabals existents en la forma acostumada". Dos dies després, el 9, nova convocatòria del Comitè per al dimarts, dia 13. Les paraules del senyor Puig i Alfonso han produït l'efecte màgic d'un *Sésam!* El diner del joc torna a rajar.

Davant d'aquest regrés a l'anterior realitat vergonyosa, CATALUNYA SOCIAL crida una vegada encara l'atenció i el sentiment de les persones honorables i cristianes de Barcelona. ¿Ha de durar molt el present oprobí de la ciutat nostra? ¿Fins quan viurà la Caritat nodrida amb les monedes enllotades i sagnants, dels *croupiers*? Ningú se sent commòs, cap galta s'enrogeix per l'escàndol horrible de que els amos del joc puguin vantar-se de sostenir ells els hospitals i asils de la metròpoli de Catalunya?

Amb quins diners, Deu meu, els sostenen! El desfalc de dos milions a la caixa de valors en Dipòsit del Banc de Barcelona, Sucursal número 1, segons "La Veu" del dia 10, resulta que és també conseqüència del joc, perquè el caixer fugitiu, i empresonat després, "manifestà que havia entrat a formar part d'una societat de joc, pel qual motiu es va veure obligat a sustreure més valors". I al moment que això escrivim, ens acaben de donar una nova certa, recent i esgarrifosa. Una família distingida (sabem nom i detalls) acaba de perdre al joc el 95 per 100 de sa fortuna, que era d'un centenar de mils duros. El pare és fugitiu, deixant dues criaturetes en sa llar vàcua i deshonorada. D'aquests diners, *robats* els uns a la clientela d'un Banc, i *robats* els altres per un pare als seus fills, en percebran llur percentatge les institucions de beneficència!

I, mentrestant, uns personatges que són rics aristòcrates i poderosos patrons industrials, vinga influir i caciquejar per a que's mantingui el privilegi de jugar — podrien dir-ne el privilegi de robar — als Casinos dits per sarcasme *aristocràtics*.

I tot això a la faç dels obrers ràpidament organitzats per l'anarquisme, en activíssima expansió de propaganda revolucionària.

El senyor Bisbe, davant de l'actual seca dels camps, fa resar a les misses la pregària *Ad petendam pluviam*. Bé caldria també resar, vista tan gran seca de cors i seca d'esperits, pregant a Déu *Ad petendam lucem, Ad petendam caritatem*.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Vulguis no vulguis ja tenim una crisi en la curta vida del Ministeri de concentració. En Silvela deixa el de Marina per a fer-se càrrec de l'Alta Comissaria del Marroc. El seu substitut en dit Ministeri no turbarà la ponderació de forces ministerials, però sempre deixarà la sortida d'En Silvela algun esgarrip.

Hi ha un altre ministre que també està de cos present, encara que els companys ho amaguin. El cos a cos de l'Alba amb el Director de *La Acción* ha sigut com un duel a mort. Com queda políticament el Ministre d'Estat! Tan terribles han estat els atacs d'En Delgado Barreto al famós ministre, que aquest, passant per tot, cada dia ha fet recollir per la policia les edicions de *La Acción*, posant-se totes les lleis, començant per "*La Constitución*", i totes les conveniències polítiques — pobres reformistes! — per montera. La supèrbia del polític més funest entre els contemporanis, no ha pogut tolerar que una ploma forta li barrés el pas. Decorosament no pot prosseguir a Estat el senyor Alba.

Aqueixos cops no van sense acompanyament. El Ministeri de concentració se'n dona ell mateix com si estigués foll. La campanya electoral que emprengué per tal d'assegurar-se l'èxit en la propera lluita, és un seguit d'esguerros que fins fan pena.

Com hi arribarà, i com s'hi presentarà a les noves Corts aquest Ministeri?

Bon favor li haurien fet els militars si, com algú temia fa vuit dies, l'haguessin tret de joc!

D'allò, de tot allò, sembla que no en resta res. I ara prenguin-se seriosament els esdeveniments més espaventables de la política espanyola.

Res menys que el famós Consell de Ministres en que es tractà de l'*ultimatum* de la guarnició de Madrid al Govern, havia de canviar el curs de la Història d'Espanya, i resultà que el Consell matà el temps en estudiar l'exportació de les lleties...

Així estem d'alta política en aquest minço Ministeri Alhucemas-Alba-Romanones-Pedregal!

Alguns tenen por de despertar-se qualsevol

matí al sò esgarripós de l'ex-famós *Himne de Riego*. Ja poden dormir descansats, que estem en ple regnat de les lleties.

Sort que el poble va fent sa via sense preocupar-se gaire de la política *transcendental*.

El que ara preocupa a les forces productores és l'exacció dels impostos pel fisc, afamat de diners. Per aquest cantó rau, avui per avui, un dels més seriosos perills...

ESPANYA ENFORA

La política estrangera passa per moments de gran confusió. Una lluita diplomàtica d'agències i periòdics té enterbolits els horitzons i ajuda a fer cada dia menys solubles els grans problemes plantejats arreu del món, enverinant-los a l'ensem.

Una nota clara i agradable com l'aigua és la que anuncia el gest altivol, cavaller, magnífic, d'Anglaterra, acceptant la fórmula ianqui per o pagar als seus cosins-germans d'Amèrica el deute ingent del temps de la guerra gran.

Aquest senyorial gest, tan propi de la Gran Bretanya, ha posat a França, als ulls de la gent, en una situació depriment, misèriosa.

França ha estat la gran víctima de la guerra gran, i el que haurien d'haver fet les seves exaliades era perdonar-li tot quant els devia i encara prestar-li adjutori per a vigoritzar les seves finances i regenerar-se econòmicament, com ho fa moralment en un admirable esforç d'espiritualització digne de les més ardoroses lloances.

Així França no hauria pensat mai en la paorosa aventura de la Ruhr, on a cada moment s'està jugant la sort del món, ni es veuria Europa convertida en joguina d'un parell de turcs ensuperbits que la fan ballar al so que toquen des d'Angora, tenint com té l'Europa cristiana coberts de naus de guerra tots els marstures que no poden ni moure's sense permís seu.

Déu faci que no paguem amb un altra guerra aquesta equivocació dels ex-aliats de França, la qual si torna a reviscolar el ferment dels odis de raça i a flamejar les oriflames imperialistes, és perquè es sent cada volta més sola.

La puresa d'una santa barcelonina

Aquesta setmana ha estat honorada Santa Eulàlia, aquella donzella tan pura que malgrat les tortures a les quals fou sotmesa, es va mantenir ferma fins els darrers moments de la seva vida.

La dona catalana hauria de pendre per model aquella santa gloriosa.

Ja sabeu que va presentar-se davant de les autoritats paganes i amb una gran energia blasma els enemics de Crist. Aquests per tal de punir la seva gosadia varen martiritzar-la barbarament, sense aconseguir que dels seus llavis sortís ni un plany ni una queixa. Veient que aquella donzella de 14 anys resistia heroïcament tots els suplicis, els seus butxins varen manar que fos passejada nua pels carrers de la ciutat.

I Déu que per a santificar aquella ànima sublim havia permès que fos martiritzada, no va permetre que fos mostrada la seva nuditat als ulls irreverents del poble, i en sortir la santa al carrer va caure del cel una neu blanquíssima i va cobrir pietosament el seu cos verge.

Santa Eulàlia que no havia tremolat davant dels butxins quan li posaven damunt del pit tions encesos i li trossejaven la carn amb garfis, tremolaria horroritzada en saber que havia de mostrar la nuditat del seu cos. Però Déu no ho va permetre i la petita verge no fou profanada.

No veieu dones catalanes, l'exemple que us dona santa Eulàlia? Vosaltres passeu pels carrers mostrant indiferentment la nuditat del pit i dels braços. Recordeu-vos d'aquella santa que no temia el martiri, però que s'horroritzà quan va saber que anava a ésser profanada. Déu obrant aquell gran miracle va demostrar la importància que té la puresa, aquesta virtut excelsa que ha estat practicada per tots els sants.

Dones catalanes, vestiu honestament, si voleu honorar la nostra santa, aquella petita donzella que portava a dintre una ànima blanca com la neu de les congestes.

J. C.

Un adorador de Terpsicore

Un ocell ens ha dit, en aquest temps de materialisme encara hi ha ocells que parlen, que una autoritat popular ha assistit a gairebé tots els balls de disfresses i ha dansat amb un entusiasme i una alegria que li podrien envejar els joves de la primera volada.

No creiem pas que les autoritats han d'anar a fer penitència al desert i han de cobrir-se el cos amb una túnica de sarja, però tampoc creiem que sigui gaire edificant que una autoritat assisteixi als balls de disfresses i es comporti d'una manera poc elegant.

Quin prestigi pot tenir un home que dansa

amb una màscara i crida i bromeja com els homes de poc seny?

Nosaltres som dels que creuen que la vida privada ha d'ésser una continuació de la vida pública, i que un home que exerceix autoritat ha de mantenir-se sempre en una actitud digna.

No s'ha de fer la distinció de l'home íntim i de l'home públic. Els dos han de compenetrar-se i de fondre's en un sol.

L'ocell també ens ha dit que mentre l'al·ludida autoritat dansava xiroiament, els guàrdies municipals que hi havia als passadissos reien per sota el nas. Es natural; els deuria fer gràcia veure dansar sota les serpentes multicolors una autoritat tan divertida...

COMENTARIS

L'obsessió del matrimoni

Havem sentit dir moltes vegades a les mares qui tenen filles per casar: no comprenem el que passa; es casen més fàcilment les noies frivols i superficials que no pas les que tenen seny i prudència. No saben avenir-se que llurs filles que obren sempre discretament, no es facin obiradores als ulls dels joves qui cerquen muller. Què té d'estrany que una donzella coqueta, que sap somriure graciosament, tingui més adulars que les donzelles humils que es mantenen sempre en una actitud digna?

Però tingueu la seguretat que una donzella honesta desvetllarà sentiments més nobles i amors més purs, que les que enlluernen els joves amb la seva coqueteria.

Una dona frívola pot de moment fer-se estimar, però l'amor no serà altra cosa que una il·lusió passatgera.

Suposem, però, que les donzelles més humils no són estimades. És que creieu que el matrimoni ha de resoldre el problema de la vida? És natural que s'uneixin aquells que s'estimen, però no els que consideren la unió matrimonial com un negoci o com una necessitat per a satisfer les necessitats de la vida. Cal que les donzelles siguin aptes per a guanyar-se el nostre pa de cada dia, i que no esperin que un jove els hi dongui ja pastat. Així veiem matrimonis tan dissortats, perquè s'han fet a base de negocis o de conveniències mútues. Són tants els que viuen divorciats espiritualment! Trobeu noies que es casen amb el primer que els parla d'amor, perquè una amiga íntima s'ha casat i aquella unió els fa gelosia. Altres donen la seva mà a joves corromputs i quan els diu que no podran ésser feliços convivint amb un home que té un concepte migrat de la dona i de l'amor, us diuen somrient com si estiguessin segures de la seva victòria: aquest perill no em fa cap por perquè *jo el faré canviar*.

Hi ha un altra mena de dones, que són

generalment les que llegint novel·les eròtiques han arribat a intoxicar el seu esperit, que volen un jove amic d'aventures que hagi portat una vida desordenada, perquè són els que saben estimar més apassionadament. Veieu quina desviació moral! Un jove espiritual, diuen, que sempre s'hagi mantingut bó, és perillós, car voldrà conèixer un cop casat la vida platxerosa que no ha conegut de solter. Això és un error. És probable que un jove material i vulgar que no hagi portat mai a dintre la flama d'un ideal i que hagi estat sotmès a severa vigilància, un cop recobrada la seva llibertat faci el mateix que hauria fet si hagues estat lliure, però mai, absolutament mai, un jove culte i espiritual voldrà conèixer, després d'haver-se unit amb una dona honesta, aquella vida de platxeri i de vici, de la qual se n'apartà voluntariament quan era lliure de practicar-la.

Abans de casar-vos, amigues meves, mireu bé el que feu, car el matrimoni té una gran transcendència. Perquè la gent s'adoni de vosaltres no esgrimi mai l'arma de la coqueteria. Si amb les vostres virtuts i amb les vostres gràcies aconseguíu que algú us estimi, sigueu l'alegria i el seny ordenador de la vostra llar. No deixeu mai d'ésser espirituals. Cal que en els nostres ulls hi traspuï la llum que portem a dintre i que en els nostres llavis hi floreixin paraules alades. Signeu el guiatge dels vostres fills. No són les millors mares aquelles que besen i abraçen constantment el fruit dels seus amors, sinó les que saben guiar-les amb la llum del seu esperit. Cal que damunt de la nostra llar hi plani la pau que aconhorta els esperits i l'amor que purifiqui els cors. Quan s'estima noblement, la vida és bella. No ens apartem, doncs, del camí dreturer i sapiquem embolcallar-nos amb el mantell puríssim de la humilitat.

MARIA BONSHOMS

El perfum cristià i la fetor del Bàratre

La imposició d'un tribut obligatori resoldria tal volta el problema econòmic de la beneficència, mes, en canvi, li manca aquell perfum cristià que ha de tenir sempre l'acte d'ajudar el menesterós i el desvalgut.

F. PUIG I ALFONSO (La Veu, 3 de Febrer).

En llegir la primera i la segona columnes de la interviu publicada a les planes de *La Veu de Catalunya*, d'un redactor amb l'autor de la frase susdita, estàvem convençuts que aquest senyor, membre del Comitè dit d'Obra Social i Benèfica, havia perdut aquella finor olfactiva que tant ajuda a la raó i a la consciència i que fa sovint distingir el bé i el mal abans que pel raciocini, per simple moció instintiva de l'ànima. El senyor Puig i Alfonso parla de la seva gestió dins d'aquell organisme i en descriu ses funcions i pràctiques, talment com si el concedir-se per l'autoritat permisos de joc (permisos de delinquir), *valorar-los* el Comitè, subvencionar amb una part d'aquest producte els Asils i hospitals, i destinar-ne a fins incògnits una altra part incògnita també, fossin les coses més justes, naturals i senzilles d'aquest món. Estàvem, doncs, en la persuasió de que l'interessat sofria una mena d'anestèsia nasal, o bé que trobava objectivament inodor l'argent, tal com Vespasià August en establir l'impost famós de les letrines.

Però en acostar-se al final de les declaracions, que omplen dues columnes i mitja, remarca el lector que l'autor ha recobrat tot d'una el tercer sentit corporal, perquè quan el periodista, caient de bona fe (com a CATALUNYA SOCIAL també de bona fe hi caiguèrem) en l'anunci de que els cabals del joc ja eren conclosos, li demana "si seria convenient establir substitutius en forma d'arbitris que fessin oblidar aquestos repartiments procedents del vici", és contestada la pregunta amb les paraules que serveixen de lema al present article.

Jo em felicito que el distingit vocal del Comitè testifiqui la manca d'olor cristià, l'absència del perfum de la caritat pura, en l'almoïna que no surt del cor dels ciutadans i que és aixecada per mera justícia distributiva. Aquesta beneficència legal cap olor fa.

Però el no fer olor una cosa no vol pas dir emanar fortor. Una substància inodora no és pas fètida. Jo apello a l'odorat del senyor Puig i Alfonso per a que digui quina qualitat de sensació olfactiva és la que exhala l'acte d'ajudar al menesterós i al desvalgut amb el tribut del

vici. Es'olor? Es'absència d'olor? O és, més aviat, tuf pudent i horrible?

El perfum que segons reconeix el senyor Puig i Alfonso ha de tenir sempre aquell acte, no és un perfum qualsevol. Ho diu ell mateix: és perfum *cristià*! Queda declarat i entès amb aquesta paraula, que la caritat legal, és desprovista de l'específic perfum de la naturalesa cristiana. Però si no podem pròpiament dir caritat cristiana d'una assistència estatal, tampoc podem dir que no sigui cristiana. Ens vol dir el Vocal del Comitè quina mena de relació amb l'adjectiu *cristià* pot tenir l'efluvi que el donatiu del joc escampa? No troba que si la Caritat veritable és *cristiana*, i l'impost obligatori és, diríem, *poc cristià*, l'almoïna conseguida a canvi de permetre un terrible vici és *anticristiana* de solemnitat?

El Sr. P. i A. ostenta amb tota *crânerie*, com diuen els francesos, la seva credencial d'individu del Comitè del Joc. Ell, i tots els demés individus; car expressament fa constar que, contra el que es va dir, no s'ha produït cap baixa voluntària. No dóna a entendre que existeixi cap problema moral, de principis i de consciència, ni cap campanya discutidora de la licitud ètica i religiosa d'aquest Comitè i de l'obra que fa. Cap penediment, cap dubte, cap lluita interna, ni escrúpol ombregen la seva planera relació, quan explica que el Comitè va ésser creat per a "l'administració dels diners que es recaptessin procedents del joc", malgrat que el recaptar diners del joc significa que l'autoritat *consent per diners un delict*. Consentiment que és a la vegada *consentit* pels ciutadans administradors.

Ni tampoc cap tremolor entela el seu parlar, quan diu que és "fi del Comitè fer-ne, d'aquells diners, la deguda distribució per a fins de caràcter social i benèfic", essent així que l'esmerç en positives subvencions a entitats socials i benèfiques (conegudes per la llista que cada mes inserta el *Boletín Oficial*) compona sols una *fracció*, públicament repartida, quedant en la fosca la xifra total d'entrades i la total de sortides. Doblè misteri que engendra un dubte quàdruple. Si les entrades representen un ingrès lícit, per què no les publiquen? Si l'ingrès no és lícit,

per què el cobren? I si les quantitats distribuïdes fora de llista van a esmerços benèfics i socials, per què no donen al públic el detall sencer? I si no van a fins socials i benèfics, llavors queda desmentida la finalitat, i el nom mateix, del Comitè, que s'hauria de retolar en justícia, "*Comitè d'obra en part benèfica i social*".

Tampoc vacilla gens el Sr. P. i A., quan interrogat pel reporter sobre si en la concessió de permisos intervé el Comitè, respon que ultra les concessions que trobà fetes en constituir-se, "havent estat sollicitades altres concessions per gran nombre de societats de tota mena", el Governador "va assenyalar les cases en les quals el joc seria totalment tolerat", i que el Comitè va ésser "*qui va fixar les quotes*" mensuals respectives. És a dir, que el Comitè no és el que signa el pacte. No més hi posa el preu; i el posa—segons diu més avall—no d'una manera general, sinó per cada cas particular. Em sembla que en el Tartuffe de Molière trobaríem algun precedent d'aquesta sàvia repartició de l'irresponsabilitat.

Això de fixar el preu del permís de jugar, del permís de delinquir, del permís de pecar, del permís d'exploitar el vici, del permís de xuclar la sang i robar i estafar i corrompre i deshonorar el pròxim, el Comitè ho determina, "*coneguda la importància de cada casa*": són paraules textuales del Sr. P. i A. Bé són de plànyer les narines d'aquest senyor i del seus col·legues, havent de ficar-se de nas dins de la pestilenta entranya de ço que el Revdm. Sr. Bisbe de Barcelona en sa recent Pastoral (document al qual d'altra banda no aludeix per res l'interviuat) anomena amb la damnatoria paraula de *Bàratre*.

Si hagués de fer un anàlisi de la declaració sencera, no en tindria prou amb les setze planes d'aquest setmanari: cada ratlla suscita una qüestió olfactiva. Sols m'interessa ara consignar d'una manera especial una petita indicació. D'aquesta anomalia de la facultat olfactiva, la qual funciona prou bé per a distingir el matís entre la caritat cristiana i la caritat legal, però no dona senyals d'activitat quan es sepulsen cara i mans en la podridura de les timbes, per a *valorar-les segons sa importància* i per a recullir-ne l'immonde suc, jo recomano al Sr. Puig i Alfonso que s'en preocupi seriosament.

Percebre la olor que fan els diners és una condició molt preciosa pera la bona i recta educació de tots aquells que han d'administrar-los o de tocar-los. Li sembla, Sr. Puig i Alfons, que hi guanyaria molt la ciutat, el comerç i la riquesa i potència de Barcelona si es començés a estendre's gaire una epidèmia d'*atròfia nassal*?

No sé si és degut ja a aquesta malaltia que hi ha tant mala sort, d'un quant temps ençà, de tres anys a aquesta banda (tot justament la durada de l'actuació del Comitè) en quan a la ges-

tió de nombrosos Administradors de Bancs, Caixaers, Cobradors, Apoderats i Dependents, i Empleats privats i públics. Quants n'hi ha que tampoc saben percébre la fètor del Bàratre, i que s'hi acosten i s'hi fiquen de peus, i s'hi submergeixen ells amb tot açò que al damunt porten! Vosaltres direu si és o no és efecte d'aquella absència de tant elemental sentit corporal... i moral, aquesta plaga de caixaers que fugen, de cobradors que volen, de funcionaris que s'ofeguen, de gent de totes les classes socials, rics, menestrals i obrers, abans honorats i ara caiguts en el femer de la deshonra.

Ço que sé amb certitud és que comptant des del crim (un homicidi que ficà dos homes a pressiri) comés el dia 20 de juliol de 1920 a una casa de joc del carrer Nou de St. Francesc (1) al poc temps d'haver començat el regim de permisos administrats pel Comitè, fins al recent suïcidi del Cap de la Interurbana de Telèfons de Tàrraga, el 6 de Gener d'enguany, també a conseqüència del joc, la fètor dels cadàvers de les víctimes d'aquest vici i de sa indústria, regats amb les llàgrimes de les famílies llançades al desconsol i a la ruïna, aquestos tres anys a Barcelona i a les ciutats i viles que segueixen els exemples i la política de les autoritats de la Capital, és una bafarada que clama al Cel. Arriba aquesta sentor de cementiri, de llot i de misèria, dels *veritables productes del joc*, als nassos dels filantròpics membres del Comitè?

Però no és sols la fètor del Bàratre, ço que ofen a Barcelona, als ciutadans de sentit vivent. Hi ha també la farúm d'un cadàver molt gros; de la còrpora jacent d'una institució octogenària que per tres generacions fou arca dels patrimonis ciutadans i calaix simbòlic d'aquelles velles olors patricies: fidelitat, honradesa, prudència, confiança, seriositat. Ve del cos insepul-te del Banc de Barcelona, mort amb sos cinquanta milions al cap de pocs mesos d'ésser nat el Comitè del joc. Doble mort, perquè la vergonya de l'irreparable caiguda és doble ara per la fugida escandalosa d'un Dipositari del mateix Banc amb dos milions més de valors, perduts en el més imperdonable dels abusos de confiança, pèrdua deguda al joc també, que és pluja sobre mullat en centenars de famílies barcelonines. Mala sort, mala sort, té Barcelona des de que uns mateixos noms, noms de patricis i d'aristòcrates, sonen com a consellers de la banca alhora que com a consellers, patrons i protectors de la ruïna.

Si flaireu amb cor atent, dirieu que sentiu també una mena d'olor sobrenatural... talment la olor d'una admonició divina...

R. RUCABADO

La pel·lícula tendenciosa

En molts cinemes de Barcelona, d'un quant temps ençà, es projecten pel·lícules, la missió de les quals és fer minvar el prestigi del Papat. Sembla que hi hagi la con-signa d'escampar arreu del món pel·lícules aparentment inofensives, per tal d'aconseguir desprestigi la figura augusta del Sant Pare. Donant a les pel·lícules el nom d'històriques, ja es creuen que n'hi ha prou per a poder infamar impunement el nom gloriós del Papa. Algunes pel·lícules no es refereixen a l'autoritat suprema de l'Església, però infamen els seus ministres i els seus representants més il·lustres. Segurament moltes senyores no voldrien tenir a les seves mans una obra de Víctor Hugo o d'En Dumas i, en canvi, acuden als cinemes en els quals es projecten pel·lícules que són una fidel reproducció de les obres sectàries d'aquells autors. No és això una incongruència? Si és dolenta l'obra, serà bona la pel·lícula que ha estat feta a base d'un mateix argument?

Es significatiu que sistemàticament s'acolleixin assumptes en els quals intervenen personalitats de l'Església catòlica i que la gent vegi les projeccions sense indignar-se. Fa poc temps es va veure damunt de la pantalla la figura enèrgica del cardenal Richelieu, al qual l'autor de la pel·lícula li atribueix crims abominables i el presenta als ulls del públic com un ser execrable. Més tard s'han pogut veure escenes poc edificants desenrotllades al Vaticà i les intrigues imaginàries del Papa.

Cal posar remei a aquest mal. Es necessari que els catòlics s'adonin d'aquest perill i que no assisteixin als cinemes en els quals s'hi projectin pel·lícules tendencioses. És tolerable que es doni una visió objectiva dels fets històrics, però no que es desfigurin aquests fets i que s'atribueixin coses imaginàries als personatges que es vol combatre.

Les pel·lícules dolentes han de refusar-se

amb la mateixa energia que els llibres dolents. Una pel·lícula tendenciosa fa més mal que un llibre dolent, car els personatges es veuen plàsticament i els fets prenen un relleu més gran. Les coses que entren pels ulls són les que es comprenen més fàcilment. Un home inculte, si llegeix un llibre, el comprendrà amb dificultat, i, en canvi, si el mateix assumpte el veu desenrotllat damunt de la pantalla, capirà fàcilment el seu significat.

No oblidem que moltes vegades les obres dolentes obtenen una gran popularitat perquè nosaltres contribuïm a popularitzar-les. En aquestes coses havem de mostrar-nos inexorables. Hem de combatre amb energia tot allò que sigui contrari a la nostra espiritualitat. Si nosaltres afavorim les obres dolentes o bé ens mostrem indiferents davant dels mals que originen, no ens plantem si cada dia va desviant-se més el sentit moral del nostre poble.

El carnaval

Ha passat la festa ridícula del Carnaval. Com cada any hem vist passar pels carrers les disfresses grotesques i hem presenciat escenes poc edificants. Es aquesta una festa que hauria de desaparèixer de tots els pobles cristians. Sempre està malament que els homes es diverteixin d'una manera poc correcta, però molt més ara que travessem uns moments de gran gravetat, no hi ha pas motiu per a tanta alegria. Que estenguin la mirada per damunt de la terra els que aquests darrers dies han pres part a les festes del Carnaval, i veuran com a tot arreu hi ha un malestar general que pertorba la pau i la tranquil·litat dels pobles. No es pot viure amb una inconsciència tan gran. El món no està per festes, i molt menys d'aquesta naturalesa. Pobres de nosaltres si no tinguéssim altra joventut que la que omple les sales de ball i passa pels carrers amb el rostre cobert amb una màscara grotesca! El carnaval és una festa que fa fetor de carn. És un himne a la lascívia. El carnaval ha passat.

Tan-de-bó que no tornés mai més.

UN PROBLEMA D'ARA

El control obrer

VI

Antecedents a Alemanya.

El control obrer és, naturalment, una institució nova a Alemanya; però institució nova que compta amb antecedents molts dignes de recordança.

Aquests antecedents es remonten a l'època mateixa de l'Imperi, durant la qual va rebre una tan forta empena la legislació obrera.

L'any 1891 un Decret esmenant el Còdic industrial imposava als patrons l'obligació d'exposar als seus obrers els reglaments de treball en les fàbriques i tallers respectius; i per a elaborar aquests reglaments l'obligació de consultar amb els Comitès de fàbrica, que devien ésser elegits per majoria entre els obrers de la mateixa.

Una llei de 14 juliol de 1905 ordenant la constitució de Comitès d'obriers encarregats de l'inspecció de les mines, en aquelles que comptessin al menys cent obrers.

Més endavant, moltes proposicions de llei sobre creació de Cambres mixtes d'indústria foren presentades, sens èxit, al Reichstag.

I durant la guerra, foren creats Concells d'obriers, com el que ja existeix en les mines, per a tota classe d'empreses que ocupessin 50 obrers, (lleis de 5 desembre de 1916 sobre servei auxiliar civil obligatori).

Cap al final de la guerra, i baix la pressió dels sindicats obrers, va ésser constituïda una Comissió central paritària del treball, dividida en catorze seccions i la tasca de la qual era la d'estudiar els problemes obrers de la movilització, i per qual vot fou acordada l'instauració del control obrer.

Al cap de molt poc temps esclatà la revolució; i aviat foren creats Comitès d'obriers i de soldats, a imitació del que havia esdevingut en la Rússia soviètica. Respecte dels mateixos, diu un escriptor: "Compostes de gent inexperimentada en les qüestions socials i sense un programa precís, concret, els mateixos somniaren més amb la conquesta del poder suprem que amb exigir coses i institucions efectives, com la del control obrer. De totes maneres, aquests Comitès exigiren un respecte absolut per a les lleis obreres i una absoluta garantia per als drets del treball", anant així a

realitzar una tasca eminentment conservadora.

El Govern revolucionari, per a fer honor al seu nom, va instituir Comitès obrers en tota mena d'establiments del treball en les que s'hi ocupessin al menys vint persones. Els mateixos tingueren per objecte tenir cura de l'aplicació dels contractes col·lectius de treball, participar en la reglamentació dels salaris i de les condicions del treball, cooperar a la tasca de l'inspecció del treball i afavorir les bones relacions entre el capital i el treball.

Més tard, un Comitè d'obriers i soldats, a Berlín, i a base d'unes vagues molt importants, es reuní en assemblea magna i va reclamar del Govern el seu regoneixement legal i el dret de que pogués decidir soberanament en qüestions de salaris, de treball, i pogués entrar amb representació en tots els Consells d'administració i nomenar els empleats. Com a conseqüència, una ordenança del Govern revolucionari (format de socialistes independents i majoritaris) de 4 de març de l'any 1919 va reconèixer els dits Consells i va prometre una llei de socialització de les indústries i de creació d'un consells de fàbrica que tindrien un control general en la gestió de les indústries.

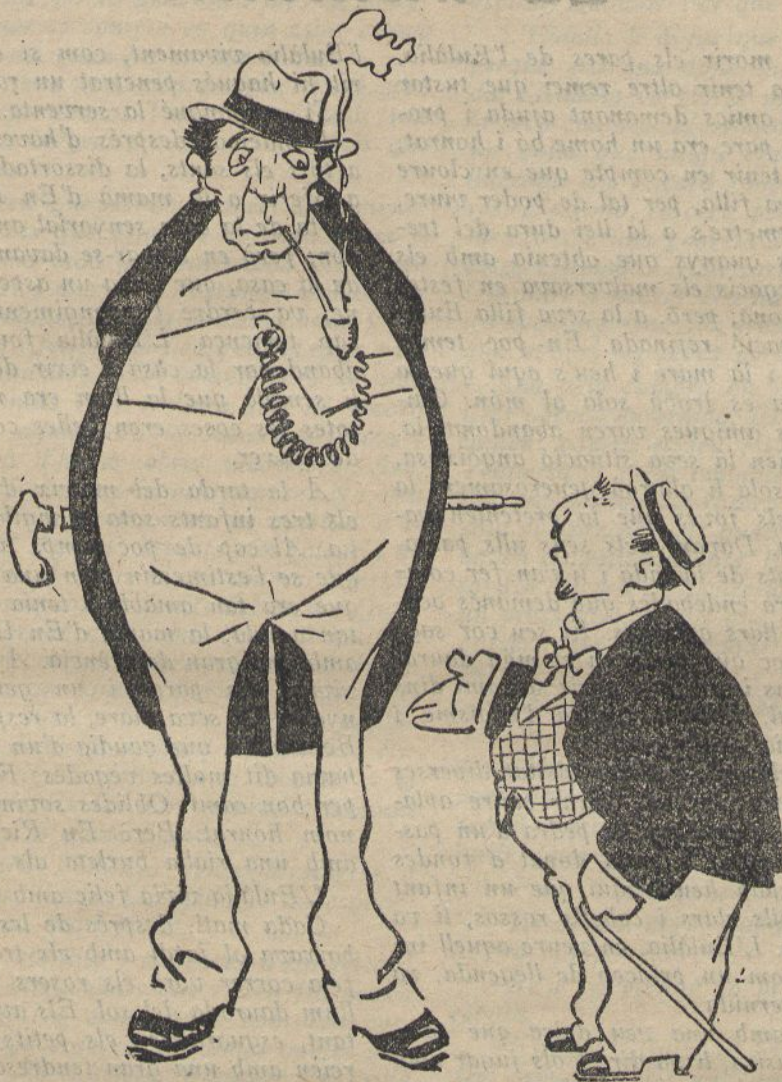
Mentrestant, els assaigs de gestió obrera portats a cap pels Comitès revolucionaris (que no foren pocs) donaven resultats desastrosos, ja que els obrers començaven per adjudicar-se sous molt superiors als guanys de l'empresa i la desorganització portava la indústria cap a l'enrunament més absolut. El comunisme fracassava, doncs. Però l'esperit de quiscuna disposició persistia, i ja veurem com aquesta influència no fou extranya a l'establiment del control obrer.

La Constitució republicana de l'Estat alemany, del 11 d'Agost de 1919, conté antecedents no desperdiciables en aquesta interessant matèria.

En l'article 165 diu: que "els obrers i els empleats resten invitats a cooperar, baix un peu d'igualtat absoluta amb els patrons, a la reglamentació dels salaris i de les condicions del treball, així com a tot allò que afecti al desenrotllament general de l'empresa".

Aquesta mateixa Constitució preveu la representació dels obrers en els Consells industrials de districte i en el Consell federal econòmic per a l'exercici de les funcions econòmiques d'un interès general i l'aplicació de les lleis de socialització. Aquest Consell econòmic federal equival a un veritable parlament (de caràcter consultiu) per a totes les qüestions socials i industrials i pel qual deu passar tot projecte de llei que

Els diners del joc

— Diuen que a Barcelona gairebé no es juga i no obstant torna a funcionar el Comitè Benèfic. Vostè que és un home d'altura vol dir-me d'on treuran els diners per a fer el repartiment?

— Potser ara explotaran algun altre vici. No veu que a una ciutat gran sempre hi ha vicis per explotar!..

faci referència a aquestes matèries abans d'entrar en el Reichstag.

Foren, en realitat, aquestes disposicions de la Constitució les que donaren inspiració i base legal al projecte de llei sobre Consells d'empresa o de fàbrica que va ésser presentat al Parlament durant el mes d'Agost de l'any 1920, votat el dia 18 de Gener de l'any 1921, i promulgat el 4 de Febrer següent, llei que té una importància

veritablement excepcional en aquesta matèria, i que ha sigut completada (encara que només en qüestions de detall) per altra llei de 16 de febrer del mateix 1921.

L'importància de la disposició (que comprèn fins a 106 articles) ens obliga a deixar per l'article pròxim l'examen, encara que lleuger, de la mateixa.

JOSEP M. GICH

La institutriu

Quan van morir els pares de l'Eulàlia, aquesta no va tenir altre remei que tustar la porta dels amics demanant ajuda i protecció. El seu pare era un home bó i honrat, però mai va tenir en compte que en cloure els ulls la seva filla, per tal de poder viure, hauria de sotmetre's a la llei dura del treball. Tots els guanys que obtenia amb els seus petits negocis els malversava en festes i platxeris. Donà, però, a la seva filla Eulàlia una educació refinada. En poc temps morí el pare i la mare i heu's aquí que la pobra Eulàlia es trobà sola al món. Gairebé totes les amigues varen abandonar-la. Totes coneixien la seva situació angoixosa, però ni una sola li allargà generosament la mà. Adhuc els joves que la pretenien varen oblidar-la. Davant dels seus ulls passaren les realitats de la vida i li van fer comprendre que era endebades que demanés acolliment a les llars amigues. El seu cor sagnava. Feta poc que vivia en el món daurat de les il·lusions i ara ha d'obrir-se camí dins del món real, lluitant contra l'egoisme i la indiferència de la gent.

Un matí, després d'haver visitat diverses cases de comerç, es va deixar caure aplanada damunt d'un banc de pedra d'un passeig. Feia poc que s'havia donat a fondes cogitacions quan heu's aquí que un infant bellíssim, d'ulls clars i cabells rossos, li va agafar la mà. L'Eulàlia, en veure aquell infant gentil com un príncep de llegenda, va somriure enternida.

L'infant, amb una veu dolça que semblava una música, li va dir: Vols jugar amb mi? Avui no han vingut els meus companys.

—Que no tens germans, li digué l'Eulàlia, passant suament la mà damunt l'or dels seus cabells?

—Tinc dues germanes que encara són més entremaliades que jo. I tú, que no tens germans?

—No, va respondre l'Eulàlia tristament. Mentre estaven conversant arribà una serventa tota esverada i li va dir: Quin espant m'has donat, Lluís. Em creia que t'havies perdut. Ja saps que la mamà no vol que et separis de mí. Quan vagis a passeig amb aquella senyora que la mamà us està buscant, hauràs de caminar cosit a les seves faldilles.

Que busquen una institutriu?, preguntà

l'Eulàlia vivament, com si en el seu esperit hi hagués penetrat un raig d'esperança.

Sí, respongué la serventa.

L'endemà, després d'haver-se encomanat a tots els sants, la dissortada Eulàlia s'anà a oferir a la mamà d'En Lluís. Tustà la porta de la casa senyorial amb una mica de por; però en trobar-se davant de la senyora de la casa, que tenia un aspecte noble i digne, va perdre l'encongiment i parlà sense cap temença. L'Eulàlia fou admesa i en abandonar la casa i eixir de nou al carrer li semblà que la llum era més viva i que totes les coses eren belles com si acabessin de nàixer.

A la tarda del mateix dia foren posats els tres infants sota la vigilància de l'Eulàlia. Al cap de poc temps havia aconseguit que se l'estimessin com una germana. Com que era tan amable i tenia una sensibilitat tan aguda, la mamà d'En Lluís la tractava amb una gran deferència. A la mateixa casa vivien els pares i un germà de la senyora. La seva mare, la respectable senyora Bonshoms, que gaudia d'un gran prestigi, li havia dit moltes vegades: Fill meu, no vas per bon camí. Oblides sovint que portes un nom honrat. Però En Ricard s'allunyava amb una rialla burleta als llavis.

L'Eulàlia vivia feliç amb els seus infants.

Cada matí, després de les hores d'estudi, baixava al jardí amb els tres infants, i els feia correr vora els rosers florits i sota la llum daurada del sol. Els avis, del balcó estant, esguardaven els petits infants i somreien amb una gran tendresa. Un dia, mentre els infants corrien i xisclajaven pel jardí, com un vol d'ocells, En Ricard baixà al jardí i va asseure's al costat de l'Eulàlia. Com de costum, començà de parlar amb poc respecte i amb una gran insolència. L'Eulàlia li va dir tristament: Per què em tracta amb tant poca consideració? Els seus pares em respecten i m'estimen i vostè, en canvi, m'ofen amb les seves paraules. Si en comptes d'ésser pobre, fos una senyoreta distingida, s'atreviria vostè a ofendre'm? És que vostè suposa que es pot jugar impunement amb el cor de les noies pobres?

—La senyoreta Eulàlia és molt sentimental, exclamà cínicament En Ricard.

—No sé el que sóc, seguí dient l'Eulàlia. L'únic que sé és que mai ningú aconseguirà apartar-me del meu camí. Sembla estrany

que sigui així, Ricard. No sap la pena que dóna als seus pares amb les seves aventures. Per què no té una mica més de seny? Ja va donar-se compte en quin estat estava ahir a la nit quan va tornar a casa?

—Sí; estava una mica embriac. Però això no té importància. Vaig sopar amb uns amics molt alegres i varem beure més que de costum.

—No veu que es va matant lentament? Tan contents que estarien els seus pares si observés una vida més edificant! No té un nom il·lustre i una gran fortuna? Doncs, per què no s'enamora d'una donzella bona i honesta i la fa feliç? No veu que els anys passen ràpidament? Aviat abandonarà el món de la joventut i es trobarà sol. El record del passat agullonarà la seva consciència i es penedirà d'haver obrat malament. Ara, fent un esforç, podria esmenar-se. No veu els infants com corren en la quietud d'aquest jardí? Aquests infants són l'alegria de la llar. Són el fruit d'uns amors honrats. Són tan formosos els fruits del pecat? Quan vostè va tornar ahir amb l'esperit conturbat, tenia el cor tan alegre com ara el tindrà la seva germana quan retorni a la llar i els seus fills es llancin als seus braços i decantin la testa daurada damunt del seu pit? Ricard, la veritable felicitat la trobarà a la llar. Déu beneeix les llars honrades damunt de les quals hi plana l'amor.

En Ricard s'allunyà sense atrevir-se a descloure els llavis. L'Eulàlia el va esguardar amb una gran pietat.

Passaven els dies i els pares d'En Ricard observaven meravellats que el seu fill anava posant seny. No comprenien com era possible que hagués deixat els amics que el pervertien. Un dia el senyor Bonshoms el cridà i li va dir: Veig, fill meu, que has escoltat els meus consells i que t'has decidit a seguir el camí dreturer. No et sembla que ja és hora que ens portis a casa una donzella ben bona, que sigui el nostre consol i la nostra alegria? No creus que series feliç amb l'Eulàlia?

—No, pare, respongué En Ricard amb indiferència. No m'interessa. Deixeu-me casar amb la dona que jo estimi.

Se'n anà al jardí i vora els rosers veié l'Eulàlia jugant amb els infants. S'hi acostà a poc a poc i li va dir amb una gran emoció: Eulàlia, mai hauria cregut que l'estimés tant! Jo no sé què ha passat en mi, que sento un desig irresistible de seguir nous camins i començar una vida nova. La llum

dels seus ulls ha esvaït les tenebres que embolcallaven el meu esperit. Vol ésser la meua esposa, Eulàlia? Per què no respon?

L'Eulàlia li digué que no podia acceptar, perquè era una dona massa humil. Aquella dia l'Eulàlia va plorar molt en la soletat de la seva cambra. L'estimava fonament, però no volia que ningú creïés que havia enlluernat En Ricard amb paraules seductores. L'estimo, és cert, però sabré sacrificar-me. Jo sóc una pobreta dona que no mereix ésser estimada. Aneu sortirà d'aquesta casa. On aniré a raure? No ho sé. Aniré pel món a l'aventura fins que trobi una llar honrada que m'obri les seves portes.

Anà a la cambra on jugaven els infants i els abraçà eternida. Els va estrènyer fortament contra el seu pit i va desaparèixer. Travessà el jardí lentament, i esguardà per darrera vegada els rosers florits i els arbres sota el brancall dels quals cada matí saltaven els petits infants. En arribar a la porta, En Ricard va veure-la i, com si tingués un pressentiment del que anava a passar, va correr vers ella cridant: Eulàlia, Eulàlia, on vas?

—Me'n vaig per no tornar mai més.

—Per pietat, no t'en vagis. I, agafant-la d'un braç, evità que traspassés la porta. El pare d'En Ricard, que del balcó estant presencià l'escena, baixà precipitadament al jardí. Què passa, preguntà encuriosit?

—Pare, l'Eulàlia ens deixa.

—Es veritat això, Eulàlia? No us plau la nostra companyia?

—Se'n va perquè jo la vull fer la meua esposa.

—Estimes l'Eulàlia? Si ella t'estima poden casar-vos. Es una dona digna. Es humil, però és bona i virtuosa.

Dels ulls clars de l'Eulàlia brollà una llàgrima i, tremolant d'emoció, posà els seus llavis damunt la mà arrugada del pare d'En Ricard...

J. CIVERA I SORMANI

Esguardant el món

Itàlia

EL FEIXISME DAVANT LES ELECCIONS

El sots-secretari de la Presidència del Govern italià, senyor Acerbo, un del homes de més prestigi del feixisme, ha pronunciat a Teramo un discurs sobre l'obra acomplerta pel feixisme d'ençà que ocupa el poder. El senyor Acerbo prepara el projecte de modificació de la Constitució pel que es refereix al funcionament del Parlament, i també projecta la modificació del sistema electoral.

Aquestes reformes, tot just foren anunciades en línies generals, provocaren una viva discussió a la premsa entre els partidaris del manteniment de la situació actual, de la democràcia lliberal, en el sentit de no minvar les facultats del Parlament.

En el discurs de Teramo el senyor Acerbo parlà també del problema constitucional i de les eleccions, i ho féu en els següents termes:

"Malgrat la moció votada a proposta del cap del Govern en la darrera sessió del gran Consell feixista, amb la qual la posició fou resolta, decidida de manera categòrica, no manquen encara especulacions ridícules per part dels convencionalismes polítics que, després d'haver-se conjurat i operat en diversa mesura d'intensitat contra la funció històrica de la corona, avui, a l'objecte de promoure un estat d'ànim de desafiament especialment en les classes burgeses del Migdia contra el nou Govern, s'erigeixen en ferotges i grotescos paladins de la monarquia contra l'imaginari perill feixista.

Convé repetir que fou la degeneració democràtica del parlamentarisme la que havia adulterat la funció de la Corona. El Rei, cap suprem de l'Estat, era substituït pel Notari de la Cambra dels diputats, i al Govern del Rei d'Itàlia i havia substituït el govern de la proporcional dels partits.

El feixisme, en canvi, ha reivindicat i reivindicada a la Corona, entesa com a representació del suprem interès de la Nació, els drets que per consentiment del Poble i voluntat de Déu li foren donats. Pel feixisme l'interès de la Nació no consent discontinuïtat. El parlamentarisme, en canvi, tal com fou entès pels agrupaments democràtics, ha estat el germen de totes les disconformitats polítiques.

I avui que és al Govern de la Nació, el feixisme reafirma, encara que sols una institució, superior als partits, fora i per damunt dels petits egoïsmes polítics, una institució dominadora

i reguladora, pot continuar la història d'Itàlia i secundar-la en la conquesta de les grans fortunes de l'esdevenidor.

L'altra qüestió, referent a la necessitat d'una sol·licita convocatòria dels electors, ha estat remoguda recentment en altres ambients.

Les raons que induïren el Govern i sobretot el seu cap a rebutjar aquesta suggestió, són diverses.

Sols per homenatge a una tradició ja emmalaltida i per un caprici de polítics reunits fora de la nova formació nacional, hauria d'ésser imposat al nostre país un parèntesi de lluita facciosa. El Govern nacional no pot avenir-se a aquests jocs i a aquestes acadèmies, perquè l'obra de recolliment en la qual el nostre poble es va encaminant ràpidament i la intensa activitat del Govern dirigida a reconstruir fonamentalment en les seves bases la vida política i econòmica de la nació, no consenten noves causes de distracció i desordre.

LA SOCIETAT DE LES NACIONS

— La Comissió de la Societat de les Nacions que entén en la reducció d'armaments, ha tingut la seva primera reunió sota la presidència del senyor Viviani, el qual, en el discurs d'obertura declarà que la solució oficial del problema no depèn ni de la Comissió ni de la Societat de les Nacions, sinó dels governs mateixos.

El coronel Requier exposà la col·laboració eficaç que ha aportat la Comissió permanent consultiva, composta exclusivament per militars, la qual Comissió tracta d'establir els mitjans de prestar assistència a un Estat en cas de perill.

La Comissió prengué després coneixement de les informacions rebudes sobre la Conferència d'Estats sud-americans, la qual tindrà lloc a Santiago de Xile el març pròxim, i figura en l'ordre del dia la reducció d'armaments militars i navals.

— M. Poincaré, comentant una pregunta formulada per escrit per M. Buisson, president de la Lliga dels Drets de l'Home, sobre l'actitud que adoptaria França en el cas que Alemanya fos admesa en la Societat de Nacions, ha declarat que França estimà sempre que la Societat de Nacions ha d'ésser amb el temps, universal i figurar-hi Alemanya, perquè la Societat realitzi plenament el seu fi.

M. Poincaré fa observar que l'admissió de membres està sotmesa a la condició que fixa el pacte, principalment en el de donar garanties efectives de la seva intenció i d'observar llurs compromisos internacionals. Recordà que Àustria, Bulgària i Hongria, foren admeses després d'haver satisfet les dites condicions.

D'ací i d'allà

Quan els presoners foren rescatats es van saber coses vergonyoses i el poble s'indignà. Nosaltres de seguida varem creure que aquella indignació no duraria gaire. Així ha succeït. Aquells diaris que ahir ressenyaven fets terrorífics i blasfaven els responsables del desastre, avui omplen columnes explicant fets heròics dels presoners. És la història de sempre. Ara resultarà que tots han estat un herois i que al Marroc no ha passat res de particular.

I les responsabilitats? Bah, qui pensa en aquestes coses tan innocents!...

Ja tenim alt Comissari civil. S'ha buscat una persona competent o bé un personatge d'altura? Sabent com actuen els homes de la vella política, no és difícil contestar la pregunta. Els polítics de Madrid creuen que un home que ha estat ministre té aptituds per a exercir els càrrecs més difícils. I desgraciadament no és així. No hauria estat preferible elegir un home capacitat que conegués el problema del Marroc? Naturalment que sí, però a Espanya es fa sempre el contrari.

A un home d'aquests que en el món polític s'anomenen d'altura, encara que intel·lectualment siguin pigmeus, se li poden confiar tots els càrrecs.

Què passarà al Marroc? Triumfarà el Sr. Silvela? Podrà restablir l'ordre i la disciplina i pacificar els esperits? Nosaltres si no ens diguessin els que encara creuen en els homes de la vella política, que volem actuar de profetes, contestariem *a priori* aquelles preguntes.

Cada dia es veuen fixats per les parets grans cartells anunciant la reunió d'algún sindicat. Seria curiós que es fes una antologia de cartells. És tan pintoresc el llenguatge dels redemptors del poble, que faria molt bonic veure les proclames que fan fortor de petroli aplegades en un llibre. Segurament els mateixos autors riurien. Perquè mireu que és ben graciós que ens parlin sempre amb un llenguatge que espetega com una tralla.

Si tinguessin el bon gust de redactar els car-

tells en la llengua que parla el poble, es veurien obligats a arreconar aqueixa fraseologia estereotipada que de tan forta que vol ser fa riure com les obres tràgiques representades per comedians dolents.

Avui hi ha una prujja de sindicació que esparvera. Tothom es vol syndicar.

Es diu que es va a fundar un sindicat de colleccionadors de caps-i-cues.

Creiem que seria més pràctic que els que utilitzen els tramvies fessin un sindicat, i potser d'aquesta manera s'aconseguiria que les companyies no obliguessin als passatgers a anar a les plataformes com sardines dins d'un barril.

Però no cal fer-se il·lusions. Les companyies es constitueixen per fer diners i no per servir al públic.

Aquest any la Rua s'ha celebrat a Montjuich. Ho celebrem moltíssim, car d'aquesta manera hem pogut passar tranquilament pels carrers de la ciutat sense veure'ns obligats a presenciar les escenes ridícules que cada any es veien.

Ara els que volen divertir-se posant-se un nas de cartró o bé disfressant-se ridículament, se'n van a Montjuich i com que els camins són amples poden fer lliurement el... graciós.

Decididament el comitè de l'Exposició ha tingut una bona pensada.

El governador Sr. Raventós ha convocat novament el Comitè Benèfic que reparteix els beneficis del joc. I nosaltres que creiem que havia estat disolt!

En aquests moments que el món està tan materialitzat, no ens donem compte de la trascendència que té en l'ordre moral, el funcionament d'un Comitè la missió del qual consisteix en distribuir uns diners producte d'un vici infecte.

Segurament quan hagi passat aquesta onada de materialisme, que entenebreix els ulls dels homes, molts dels que avui no senten cap repugnància en intervenir en un afer tan llefiscós, es penediràn de no haver-se'n apartat amb un gest de fàstig.

Noticiari

ESPANYA

— La campanya contra la llagosta, a les terres d'Aragó, es fa de manera que és d'esperar que aquest any s'en lliurin. Deu ho faci.

— Aqueixos dies s'han reunit les Assemblees de les Federacions catòlic-agràries de Corunya, Astorga, Haro i altres províncies i diòcesis, posant ben de manifest els seus progressos. Sort d'aqueixes entitats per la dissortada agricultura d'Espanya.

— El Consell d'Administració de l'Oficina Internacional del Treball ha assenyalat la data del 18 d'Octubre per a la celebració de la cinquena Conferència del treball.

— La Caixa de Llogaments, que a tantes famílies obreres o necessitades ha lliurat de quedar-se amb els mobles al carrer, dona mercès a quantes persones recentment l'han favoregut, que bé es mereix que se la auxilli.

— A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre Llaurador ha començat el pagament de les indemnitzacions que acrediten els agricultors assegurats en la Caixa Mutua contra les pedregades.

— A Càdiz s'ha inaugurat el nou centre de la Federació catòlica escolar, que compta amb un brillant estol de joves.

— Segons l'estadística publicada pel Consell de Minería, les concessions mineres explotades en 1921, foren 2.701, amb 3.022 milions de metres quadrats.

El nom de fàbriques dedicades a la indústria minero-metal·lúrgica i salines en activitat, fou de 487.

Les màquines utilitzades foren 2.214, amb 128.414 cavalls de força.

El nombre de obrers empleats a les mines i fàbriques, suma 142.491, havent esdevingut, a conseqüència d'accidents del treball, 185 morts i 198 ferits greus.

La valoració de la producció total fou de 1.093.309,511 pessetes, amb un augment de 23.072,328 sobre la de 1920, malgrat la disminució en un 20 per 100 del valor del mineral produït.

Aquest augment, segons adverteix el Consell de Minería, és perquè en els metalls es compta el valor del ferro i acer elaborat, inoportant més de 200 milions de pessetes, essent així que aquesta partida no fou inclosa en l'estadística de 1920.

— S'ha constituït el nou Directori de la Federació Patronal de Catalunya: don Alexandre Molina, president; don Federic Barceló, vicepresi-

dent; don Lluís Carreras, secretari; don Emili Vièas, tresorer; don Josep Bordàs, secretari.

— L'Assemblea de viticultors que ha tingut lloc a Terrassa, ha pres, entre altres acords, el de constituir Sindicats agrícoles en totes les localitats on hi hagi elements suficients.

— El Govern està resolt a fer llaurar a la força als propietaris de terres plagades de llagosta els quals, es neguen a fer-ho.

— L'Associació d'Estudiants Catòlics de Madrid, Secció de Ciències, ha publicat un interessant Cartell del Certamen que ha organitzat per al mes vinent. I ha valuosos premis.

— L'eixut regnant que fa temps perdura, és desastrós per a tots els pobles d'arreu de Catalunya. A petició dels fidels en moltes esglésies es prega perquè el Senyor es compadeixi de les terres assedegades i dels pagesos alarmats. Així sigui!

— Acabem de saber que el meritíssim Institut Català de Sant Isidre Llaurador acordà sollicitar respectuosament als Prelats de Catalunya que es serveixin disposar la celebració de rogatives públiques a Déu Nostre Senyor per a que es digni concedir-nos els beneficis de la pluja.

En moltes diòcesis temps ha que es fan.

ESTRANGER

— A Portugal els elements bons fan campanya en pro de l'ensenyament religiós a les escoles.

— Els periodistes catòlics d'Itàlia han celebrat la festa del seu Patró San Francesc de Sales amb esplèndids i fervorosos cultes i germanívols reunions.

— La Confederació d'obriers catòlics del Canadà solliciten de la Societat de les Nacions que una delegació obrera canadenca formi part de la Conferència del Treball entre els tècnics.

— Amèrica del Nord posa cada dia noves trabes a la immigració. No ho oblidin els emigrants.

— El Gran Consell del Partit Feixista italià invita als masons a triar entre el feixisme i la Maçoneria.

— El Congrés Socialista reunit a Lille ha votat contra tot tracte amb els comunistes. A França encara queda seny.

— El Cardenal Vicari de Roma, Cardenal Pòpili, ha publicat una carta-pastoral condemnant els errors del materialisme i del modernisme.

— A Itàlia la campanya governamental contra el joc ha sigut de debò forta i sense febleses.

Tot al revés que a Espanya, on no passa per ara d'una comèdia un xic divertida... pels que disfruten del favor de l'Estat per a seguir jugant...

PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

También se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES EXITOS.

Aviso: Rechácese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD, pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 21 de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LLIBRE d'interès per a tota mena d'**Institucions de caràcter agrari** (Federacions, Sindicats, Caixes, Cooperatives):

"SINDICATOS Y CAJAS RURALES, su administración y contabilidad"

POR EL P. LUIS CHOLBAND, S. J. — QUARTA EDICIÓ AUMENTADA 1920

Preu: 8 pessetes

De venda a «Acció Popular» Barcelona

FRANQUEO CONCERTADO

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—Mecanografia.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—Classes especials per a senyoretas.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguafons.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G.—Enric Granados, 20; Barcelona